

BEWUSTZIJN

Bij verbinder wijkt ambitie voor ideaal

Een kleurrijk palet aan religies en geestelijke stromingen onthulde gistermiddag op een symposium van Platform Kleurrijk Fryslân de bijdrage aan meer verbinding tussen mensen. Een moslim ging bidden in plaats van blowen, een soefi ruilde ambitie in voor ideaal.

De workshop 'Verbindende rituelen en gebruiken in de islam' van Fatima Taihan. FOTO HOGE NOORDEN/JAAP SCHAAF

'Respect opgeëist in plaats van opgebracht'

„Verbinding is net stopverf: het heeft pas zin als je er iets mee doet.” Dat verkondigde burgemeester Roel Sluiter van Harlingen bij het levensbeschouwelijke Kleurrijk Fryslân-symposium gistermiddag in Leeuwarden. Volgens de bestuurder, 'sociaaldemocraat van geloof', is ruimte geven, ruimte nemen en je ook weer voegen de basis voor het creëren van verbinding tussen mensen. Respect is volgens Sluiter tegenwoordig het meest misbruikte woord. „Het wordt vaak opgeëist in plaats van opgebracht.” Hij waarschuwde tegen het bijna alledaagse racisme en het over de top geraakte individualisme. Sluiter laakte de heftige reacties op Greta Thunberg en andere activisten en op vrouwen in het algemeen. „Die stroom van haatdragende beschadiging is alleen te stoppen door verbinding van alle krachten van redelijkheid.” Pieter Dronkers sloot de middag af. Na dit praten is het tijd voor actie, vindt de theoloog en PAX-vredeswerker. „Zet kerk, tempel, synagoge en moskee open. Ga op tournee langs scholen, kroegen, beleidsmedewerkers en gemeentebestuurders.”

WIEBE VAN DER HOUT

Geloven in een wereld die van iedereen is met religie als krachtbron voor duurzaam en kleurrijk samenleven in gelijkwaardigheid. Met die woorden opent hindoe Sandra Roza het symposium 'Verbinding'. De voorzitter van het jubilerende Platform Levensbeschouwing in Kleurrijk Fryslân is sinds kort Ridder in de Orde van Oranje-Nassau vanwege haar verbindende werk. Liefst acht sprekers borduren in de doopsgezinde kerk van Leeuwarden voort op het thema 'mienskip', vorig jaar bij LF2018 aan de orde.

De humanistische Rozenkruisersorde AMORC, medeorganisator van de bijeenkomst, baseert zich op drie manifesten van begin zeventiende eeuw. „In harmonie leven met jezelf,

de andere en de kosmos”, verwoordt grootmeester Michiel Schillhorn van Veen van de orde het gedachtegoed. Lidmaatschap ervan is verenigbaar met alle religies, zegt hij.

Vanwege de maatschappelijke polarisatie en de klimaatcrisis formuleerden de Rozenkruisers recentelijk een tien punten tellende utopie. Eén wereldregering, geen ellende en armoede, de natuur als tempel, werk als ontplooiing en niet als verplichting en artsen die ziel en lichaam behandelen zijn er enkele. De zaal ondergaat de droomlijst met gesloten ogen en een overdenkingstilte.

Cem Kaya, bestuurder van de Turkse moskee in Leeuwarden, is als vertaler voor zijn imam bij bezoeken aan de moskee goed op de hoogte van de gedachten van buitenstaanders over de islam. En die vallen vaak niet mee. „Toen ik mij door dat

'De mens is voor saamhorigheid door God geschapen'

tolkenwerk meer verdiepte in mijn moslimgeloof, brak ik met blowen, ging vijf keer per dag bidden en bezocht vaker de moskee. Van wijlen Piet Heemskerk van Kleurrijk Fryslân, God hebbe zijn ziel, leerde ik veel over andere geloven en zelfs ook over mijn eigen.”

Kaya snapt de angst voor de radicale islam, maar vindt het onterecht dat moslims van allerlei maatschappelijke problemen de schuld krijgen. „Straks zeggen ze ook nog dat de aardbevingen in Groningen door

ons komen.” Zijn motto voor verbinding: oordeel niet, vooroordeel niet en veroordeel niet.

Van de acht sprekers is er slechts een vrouw, maar dat maken ze goed bij de praktische workshops. Vier van de zes leiden ze.

Spreekster Asha Autar van de hindoe-gemeenschap in Leeuwarden houdt het aangenaam kort. „Alles staat met elkaar in verbinding bij hindoes. De mens is voor saamhorigheid door God geschapen”, haakt ze in op het thema. Blij verhaalt ze over de opening twee weken geleden van een eigen centrum aan de Oldegalileën, tegelijk ook een verbindend verblijf voor de stadswijk.

De verinnerlijking van het soefisme klinkt door bij Dick Lieftink. Hij bepleit de reis naar de stilte van het eigen hart, waar de ziel huist. In plaats van ambitie (hoofd, buik, heb-

ben) moeten we naar het ideaal (hart, werkelijk zijn). „Laten we onze kinderen de kennis bijbrengen dat ze hun hart open moeten houden.”

De Joden vieren deze dag hun nieuwjaar: 5780 om precies te zijn. Laat Facebook, Instagram en WhatsApp eens links liggen en kies voor gemeenschap en onbaatzuchtig luisteren, adviseert de progressief-Joodse Lex van der Star.

Predikant Pieter Lootsma (Raad van Kerken Leeuwarden) stelt de duif ten voorbeeld. Boodschapper van nieuw land bij Noach, vredesvogel en verbinder van hemel en aarde bij de doop van Jezus in de Jordaan. „Duiven kennen geen nationale grenzen. Laat kerkmensen als vrije vogels kiezen voor hun verantwoordelijkheid. Ze blijven in kleurrijk Fryslân zoeken naar een plek om samen in vrede te kunnen leven.”